

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 408/09-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 10. decembra 2009 predbežne prerokoval sťažnosť Mgr. I. L., L., zastúpeného advokátkou Mgr. M. L., B., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 11 ods. 1, čl. 36 ods. 1 a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 a čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Er 71/2007 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Mgr. I. L. o d m i e t a z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 5. novembra 2009 doručená sťažnosť Mgr. I. L., L. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou Mgr. M. L., B., ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46

ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 11 ods. 1, čl. 36 ods. 1 a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 a čl. 152 ods. 4 ústavy postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Er 71/2007.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ je podielovým spoluvlastníkom nehnuteľností zapísaných na liste vlastníctva č. 6669 a č. 6803, ktoré sa nachádzajú v katastrálnom území obce B., okres B. v podiele 1/2 (ďalej len „nehnuteľnosti“). Sťažovateľ si v súlade s § 166 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“) ako podielový spoluvlastník týchto nehnuteľností uplatnil u súdneho exekútora 5. februára 2008 predkupné právo k druhej polovici spoluvlastníckeho podielu na nehnuteľnostiach, ktorý mal byť v exekučnej veci oprávneného JUDr. M. B. (ďalej len „oprávnený“) proti povinnej PhDr. E. H. (ďalej len „povinná“) na vymoženie pohľadávky 5 694 000 Sk a prísl. vedenej na okresnom súde pod sp. zn. 1 Er 71/2007 predmetom dražby; dražba sa mala uskutočniť 8. februára 2008. Zároveň sťažovateľ 5. februára 2008 zložil na účet súdneho exekútora sumu zodpovedajúcu výške podielu, ktorý sa mal dražiť, teda sumu 3 200 000 Sk. Podaním z 12. septembra 2008 sťažovateľ okresnému súdu oznámil, že vstupuje do exekučného konania vedeného pod sp. zn. 1 Er 71/2007 ako vedľajší účastník.

Sťažovateľ poukazuje na to, že napriek tomu, že v zmysle ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uplatnením predkupného práva a zaplatením určenej sumy na účet súdneho exekútora v súlade s § 166 ods. 2 Exekučného poriadku na neho ex lege prešlo vlastnícke právo k podielu na nehnuteľnostiach, ktorý sa mal vydražiť, nemôže v dôsledku nečinnosti okresného súdu, ktorý do dňa podania sťažnosti ústavnému súdu nerozhodol o schválení nadobudnutia spoluvlastníckeho podielu k nehnuteľnostiam sťažovateľom v zmysle § 166 ods. 3 Exekučného poriadku, „*vykonávať vlastnícke*

oprávnenia k týmto nehnuteľnostiam, čím contra legem zasahuje do legitímneho očakávania sťažovateľa, že bezodkladne po zložení určenej sumy na účet súdneho exekútora bude môcť k predmetným nehnuteľnostiam vykonávať svoje vlastnícke práva“.

Sťažovateľ podal predsedníčke okresného súdu dve sťažnosti na prieťahy v konaní (sťažnosť zo 16. septembra 2008 a sťažnosť z 27. júla 2009). Predsedníčka okresného súdu reagovala na sťažnosti prípismi sp. zn. Spr. 2268/08 z 29. septembra 2008 a sp. zn. Spr. 2162/09 z 24. augusta 2009, pričom obe sťažnosti vyhodnotila ako nedôvodné.

Podaním z 21. augusta 2009 požiadal súdny exekútor okresný súd o schválenie nadobudnutia spoluvlastníckeho podielu v prospech sťažovateľa. Okresný súd o žiadosti súdneho exekútora dosiaľ nerozhodol.

Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd o jeho sťažnosti nálezom takto rozhodol:

«Základné právo sťažovateľa vlastníť majetok podľa článku 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a článku 11 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, právo pokojne užívať svoj majetok podľa článku 1 Dodatkového protokolu k Európskemu dohovoru o ochrane ľudských správ a základných slobôd, základné právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a článku 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, právo na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa článku 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských správ a základných slobôd, v spojení s článkom 1 ods. 1, článkom 2 ods. 2 a článkom 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Er 71/2007 porušené bolo.

Okresnému súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Er 71/2007 prikazuje konať bez zbytočných prieťahov.

Sťažovateľovi priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 15 000 € (slovom: „pätnásťtisíc euro“), ktoré je Okresný súd Bratislava I povinný vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Okresný súd Bratislava I je povinný sťažovateľovi zaplatiť náhradu trov právneho zastúpenia na účet jeho právnej zástupkyne Mgr. M. L., B., vedený v... do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu.»

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh prerokuje bez prítomnosti sťažovateľa a zisťuje, či sťažnosť spĺňa zákonom predpísané náležitosti a či nie sú dôvody na jej odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene, môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť

preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05, IV. ÚS 221/05).

Predmetom konania pred ústavným súdom je nárok sťažovateľa na ochranu pred postupom okresného súdu vo veci sp. zn. 1 Er 71/2007, ktorým boli podľa neho spôsobené zbytočné prietahy, v dôsledku ktorých nemôže sťažovateľ vykonávať svoje vlastnícke oprávnenia.

1. K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

Zo zistení ústavného súdu vyplynulo, že povinná doručila 16. januára 2008 okresnému súdu návrh na povolenie odkladu exekúcie vedenej okresným súdom pod sp. zn. 1 Er 71/2007. Okresný súd uznesením sp. zn. 1 Er 71/2007 zo 6. augusta 2008 nevyhovел návrhu povinnej a odklad exekúcie nepovolil. Povinná podala proti uzneseniu okresného súdu odvolanie. Následne uznesením sp. zn. 1 Er 71/2007 z 12. augusta 2008 okresný súd v zmysle § 56 ods. 2 Exekučného poriadku bez návrhu povolil odklad exekúcie v časti predaja nehnuteľností, voči ktorým si predkupné právo uplatnil sťažovateľ, na dobu do zániku predbežného opatrenia okresného súdu č. k. 9 C 13/2007-38 z 19. februára 2007, keďže možno očakávať, že exekúcia bude zastavená.

Oprávnený aj povinná podali proti uzneseniu okresného súdu odvolanie. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) uznesením č. k. 17 CoE 321/2008-602 z 30. apríla 2009 rozhodol o odvolaniach proti obom uzneseniam okresného súdu, ktoré sa týkali odkladu exekúcie. Odvolanie povinnej proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 1 Er 71/2007 zo 6. augusta 2008 krajský súd podľa § 218 ods. 1 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku odmietol. Pokiaľ ide o odvolaní napadnuté uznesenie okresného súdu sp. zn. 1 Er 71/2007 z 12. augusta 2008, ktorým bol povolený odklad exekúcie, toto krajský súd zrušil a vec

vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Uznesenie krajského súdu č. k. 17 CoE 321/2008-602 z 30. apríla 2009 nadobudlo právoplatnosť 12. júna 2009.

Podaním z 21. augusta 2009 požiadal súdny exekútor okresný súd o schválenie nadobudnutia spoluvlastníckeho podielu v prospech sťažovateľa. Súdny exekútor v žiadosti z 21. augusta 2009 okrem iného uviedol, že keďže okresný súd ako súd exekučný do termínu dražby, teda do 8. februára 2008, nerozhodol o návrhu povinnej na odklad exekúcie, nemohol súdny exekútor s poukazom na ustanovenie § 56 ods. 5 Exekučného poriadku požiadať exekučný súd o schválenie nadobudnutia spoluvlastníckeho podielu. Okresný súd o žiadosti súdneho exekútora z 21. augusta 2009 dosiaľ nerozhodol.

Podľa § 56 ods. 5 Exekučného poriadku do rozhodnutia súdu o odklade exekúcie môže exekútor vykonávať len úkony smerujúce k zabezpečeniu majetku povinného. Z citovaného ustanovenia § 56 ods. 5 Exekučného poriadku vyplýva, že súdny exekútor nemohol do rozhodnutia okresného súdu o odklade exekúcie žiadať okresný súd o schválenie nadobudnutia spoluvlastníckeho podielu v prospech sťažovateľa. Ak by aj súdny exekútor takúto žiadosť podal, okresný súd by nebol oprávnený o nej rozhodnúť prv, než bude rozhodnuté o odklade exekúcie.

Vzhľadom na už uvedené považoval ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti za potrebné preskúmať, či v období od podania návrhu povinnej na povolenie odkladu exekúcie 16. januára 2008 do rozhodnutia okresného súdu o tomto návrhu uznesením sp. zn. 1 Er 71/2007 zo 6. augusta 2008, ktorým okresný súd nevyhovел návrhu povinnej a odklad exekúcie nepovolil, mohlo dôjsť k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd v tejto súvislosti zistil, že okresný súd uznesením č. k. 1 Er 71/2007-249 z 12. decembra 2007 zamietol žiadosť povinnej o prerušenie exekučného konania. Proti tomuto uzneseniu podala povinná odvolanie. V dôsledku odvolania povinnej bol spis 12. februára 2008 predložený krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní. Krajský súd

rozhodol o odvolaní povinnej uznesením č. k. 17 CoE 37/2008-407 z 30. mája 2008 tak, že napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Spis bol okresnému súdu vrátený 26. júna 2008.

Z uvedených zistení ústavného súdu vyplýva, že spis sa v dôsledku odvolania povinnej nachádzal od 12. februára 2008 do 26. júna 2008 na krajskom súde. Okresný súd mohol teda rozhodnúť o návrhu povinnej na odklad exekúcie zo 16. januára 2008 až po rozhodnutí krajského súdu o odvolaní povinnej proti uzneseniu okresného súdu z 12. decembra 2007 a po vrátení spisu krajským súdom 26. júna 2008. Okresný súd rozhodol o návrhu povinnej na odklad exekúcie zo 16. januára 2008 uznesením sp. zn. 1 Er 71/2007 zo 6. augusta 2008, teda po 1 mesiaci a 11 dňoch od vrátenia spisu krajským súdom.

Následne uznesením sp. zn. 1 Er 71/2007 z 12. augusta 2008 okresný súd v zmysle § 56 ods. 2 Exekučného poriadku bez návrhu povolil odklad exekúcie v časti predaja nehnuteľností, voči ktorým si predkupné právo uplatnil sťažovateľ, na dobu do zániku predbežného opatrenia okresného súdu č. k. 9 C 13/2007-38 z 19. februára 2007, keďže možno očakávať, že exekúcia bude zastavená. Je síce pravdou, že krajský súd uznesením č. k. 17 CoE 321/2008-602 z 30. apríla 2009 rozhodol o odvolaniach proti obom uzneseniam okresného súdu, avšak pokiaľ ide o uznesenie okresného súdu sp. zn. 1 Er 71/2007 z 12. augusta 2008, ktorým bol povolený odklad exekúcie, toto krajský súd zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie z dôvodu, že vo veci nerozhodoval zákonný sudca. Krajský súd zároveň prikázal okresnému súdu, aby vo veci rozhodol zákonný sudca podľa platného rozvrhu práce. Uznesenie krajského súdu č. k. 17 CoE 321/2008-602 z 30. apríla 2009 nadobudlo právoplatnosť 12. júna 2009. Zo zistení ústavného súdu vyplynulo, že okresný súd po zrušení a vrátení veci krajským súdom dosiaľ o odklade exekúcie nerozhodol. Spis bol okresnému súdu vrátený 14. mája 2009. Situácia vyplývajúca z ustanovenia § 56 ods. 5 Exekučného poriadku preto naďalej pretrváva a súdny exekútor môže do rozhodnutia exekučného súdu o odklade exekúcie vykonávať len zabezpečovacie úkony.

Na účely rozhodnutia okresného súdu o odklade exekúcie po zrušení a vrátení veci na ďalšie konanie bolo najprv potrebné v zmysle zrušujúceho uznesenia krajského súdu z 30. apríla 2009 vyriešiť otázku zákonného sudcu. Z prehľadu úkonov vykonaných vo veci, ktorý je súčasťou prípisu predsedníčky okresného súdu sp. zn. Spr. 2162/09 z 24. augusta 2009, vyplýva, že predmetná exekučná vec bola pridelená 30. júna 2009 zákonnému sudcovi JUDr. M. B., ktorý v tejto súvislosti oznámil skutočnosti zakladajúce dôvod na jeho vylúčenie z rozhodovania vo veci. Opatrením č. 26 z 29. júla 2009 bol predmetný spis pridelený zákonnej sudkyňi JUDr. G. B., ktorá sa však tiež cítila byť vo veci zaujatá. Dňa 3. augusta 2009 bol spis predložený krajskému súdu na rozhodnutie o zaujatosti tejto sudkyne. Krajský súd vrátil spis 12. augusta 2009 okresnému súdu so záväzným pokynom. Spis bol následne pridelený 24. augusta 2009 zákonnej sudkyňi JUDr. H. H. Zákonná sudkyňa dosiaľ, teda po takmer 3 mesiacoch od pridelenia veci, o odklade exekúcie nerozhodla. Až po rozhodnutí o odklade exekúcie bude môcť súdny exekútor účinne požiadať exekučný súd o schválenie nadobudnutia spoluvlastníckeho podielu v prospech sťažovateľa.

Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že v prípade, keď ústavný súd zistí, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačuje takými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, nevyslovuje porušenie základného práva zaručeného týmto článkom ústavy (napr. II. ÚS 57/01), prípadne návrhu nevyhovie (napr. I. ÚS 11/00), alebo ho odmietne ako zjavne neopodstatnený (napr. I. ÚS 41/01, I. ÚS 57/01, III. ÚS 59/05).

Ústavný súd na základe svojich zistení zastáva názor, že okresný súd vo veci vedenej pod sp. zn. 1 Er 71/2007 postupoval, pokiaľ ide o nárok sťažovateľa na schválenie nadobudnutia spoluvlastníckeho podielu, v zásade plynulo. Krátkodobé obdobia nečinnosti v doterajšom priebehu napadnutého konania ústavný súd nepovažuje za tak významné, aby ich bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (resp. čl. 38 ods. 2 listiny alebo čl. 6 ods. 1 dohovoru).

Uvedené skutočnosti viedli ústavný súd k tomu, že po predbežnom prerokovaní tejto časti sťažnosti rozhodol o jej odmietnutí podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

2. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 11 ods. 1 a čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ odvodzuje ústavne neakceptovateľný zásah do jeho vlastníckych práv chránených čl. 20 ods. 1 ústavy, čl. 11 ods. 1 listiny a čl. 1 dodatkového protokolu, ako aj do jeho základného práva na súdnu ochranu garantovaného čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny od ním tvrdenej nečinnosti okresného súdu v označenom konaní, t. j. v priamej príčinnej súvislosti s porušením jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Keďže ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v časti namietajúcej porušenie jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti, bolo potrebné pri predbežnom prerokovaní, vzhľadom na argumenty ním uvádzané, sťažnosť odmietnuť z toho istého dôvodu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj v časti, ktorou namietal porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 11 ods. 1 a čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími nárokmi sťažovateľa nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. decembra 2009